

MANIFESTO «AQUÍ NON» SOBRE AS AMENAZAS DE NOVOS APROVEITAMENTOS ENERXÉTICOS NA CORDILLEIRA CANTÁBRICA

Por que dicimos "aquí non"?

Porque a transición enerxética, é dicir, a descarbonización das fontes de enerxía, non pode implicar a inmolación dos escasos espazos que fican pouco humanizados. As cadeas montañosas, precisamente por esta tendencia a escapar, mantivéronse algo máis afastadas que outros territorios da avaricia humana e isto fixo que se convertesen no horizonte desexado para moita xente. Na paisaxe natural que permite o consolo e gozo da mente.

Porque estes espazos de montaña representan o refuxio daquela fauna e flora menos adaptadas á nosa presenza. A súa transformación e a súa ocupación representarían un paso definitivo no encurralamento dunha boa parte da biodiversidade máis ameazada.

Porque os actuais proxectos eólicos perderon a dimensión humana e incluso a dimensión da paisaxe. Os aeroxeradores que se pretenden instalar en cantidades fabulosas en moitos dos cordais cantábricos, multiplican por sete a altura da catedral de León e máis do dobre que a xiralda de Sevilla.

Porque as zonas de montaña son a fonte de case todos os recursos e non podemos permitirnos arrincar toda a súa columna vertebral con enormes pistas, acordes ás dimensións dos aeroxeradores, polas que se evapora o tesouro das súas augas e se desata a erosión das ladeiras.

Porque dende o plano da política enerxética, estes proxectos propóñense, en moitos casos, como compensación ao abandono da minería de carbón. Medio século de extracción, rematado con inmensos ceos abertos, vertedoiros e rexións baleiras de emprego e poboación, preténdese compensar coa demolición definitiva da paisaxe, quizais o único e máis valioso recurso para os habitantes das áreas de montaña.

Porque quen decidiu non marchar ou quen decidiu chegar a estes lugares de montaña, fano porque adoran esas paisaxes, porque son parte uns dos outros.

Porque estes megaproxectos eólicos están destinados a abastecer a crecente e imparabile demanda das grandes aglomeracións urbanas e industriais. Para iso, todas estas paisaxes deben ser, ademais, atravesadas por toda unha rede de liñas eléctricas para a "evacuación" da enerxía producida.

Porque unha verdadeira transición enerxética, ecolóxica e xusta, debe afondar moito máis no aforro, na eficiencia e nas pequenas e medianas instalacións de autoabastecemento. Os megaproxectos só se traducen en resultados económicos grandiosos para os grandes complexos empresariais, os únicos capaces de levalos a cabo, e desincentivan e anulan as pequenas iniciativas locais de autosuficiencia e de autoxestión.

Porque a cornixa norte foi historicamente subministradora de enerxía e recursos naturais para os grandes centros de consumo: carbón, ferro e outros minerais, biomasa, grandes encoros que

arrasaron dúcias de aldeas, centrais hidráulicas e térmicas ... sen esquecer os máis de 6.000 aeroxeradores xa instalados desde Galiza ata Euskadi. E todo, sen que isto revertese nunha mellora das condicións de vida dos habitantes destas zonas de montaña.

Esta campaña non pretende, nin moito menos, discutir a necesidade de abordar unha transición no modelo enerxético, nin cuestionar a enerxía eólica como medio de aproveitamento dun recurso limpo. O seu obxectivo é a preservación dos usos e valores que atesouran estas áreas de montaña, probablemente os espazos menos humanizados e, polo tanto, as reservas de biodiversidade e o asento principal das áreas protexidas nas súas diversas formulacións (Parques naturais e nacionais; Rede Natura 2000).

Creemos, como algo imprescindible, que a planificación e a planificación territorial deben guiar a implantación de enerxías renovables baixo criterios de minimización do impacto ambiental, de eficiencia e de sustentabilidade. Esta implantación non se pode deixar ao criterio dos intereses empresariais das corporacións, agora dedicados ao filón enerxético. Creemos que nesta planificación é necesario reforzar o peso da conservación da paisaxe e do patrimonio natural e cultural, tal e como se apunta desde o ámbito científico, que insta a conservar e recuperar as áreas naturais menos explotadas como garantía de futuro para toda a humanidade. Creemos que os criterios de eficiencia enerxética deben primar a localización da produción o máis preto posible dos grandes focos de consumo urbano e industrial.

Creemos, finalmente, que as montañas cantábricas, polo seu innegable valor ecosistémico e o espolio ao que xa foron sometidas recentemente, deberían ficar, sen dúbida, excluídas da implantación dos máis de 20.000 MW de enerxía eólica planificados ata 2030 e de calquera das súas infraestruturas asociadas.

Estas son as razóns que nos levan a dicir "Aquí non".

3 de novembro, 2020

Organizacións asinantes

Asinan este Manifesto "Aquí non" sobre as ameazas de novos aproveitamentos enerxéticos na Cordilleira Cantábrica as seguintes 60 organizacións:

Amigos de la Tierra
Asociación "Salvemos A Comarca de Ordes"
Asociación A Morteira
Asociación Ambiental Senda Nova
Asociación Asturiana d'Amigos de la Naturaleza - ANA
Asociación Biodevas
Asociación Cryosanabria
Asociación de Amigos do Patrimonio de Castroverde
Asociación de Desarrollo del Alto Ebro
Asociación de Estudios Ornitológicos del Bierzo "Tyto Alba"
Asociación Naturalista de Aragón - ANSAR
Asociación de Naturalistas Palentinos - ANPA
Asociación Landarlan
Asociación Luna Verde

Asociación Pangea Verde
Asociación para a Defensa Ecolóxica de Galiza - ADEGA
Asociación para el Estudio y la Protección de la Naturaleza "Urz"
Asociación para la Conservación y Estudio del Lobo - ASCEL
Asociación para la Defensa de Los Recursos Naturales de Cantabria - ARCA
Asociación Redmontañas
Asociación Terra Sos-Tenible
Asociación Verdegaiá
Asociación Viriatos
Bierzo Aire Limpio
Colectivo Ecologista de Avilés
Colectivo El Huerto del Pozo
Coordinadora Ornitológica d'Asturies - COA
Ecologistas en Acción - Castilla y León
Ecologistas en Acción - Navarra
Ecologistas en Acción - Galiza
El Bierzo Sentido
Filón Verde
Fondo Navarro para la Protección del Medio Natural - Gurelur
Fundación Global Nature
Fundación Naturaleza y Hombre - FNYH
Fundación Oso Pardo - FOP
Fundación para la Conservación del Quebrantahuesos - FCQ
Geotrupes
Grupo Asturiano para la Conservación y Estudio de los Murciélagos
Grupo para el Estudio y defensa de la Montaña Oriental de León - GEDEMOL
Grupu d'Ornitología Mavea
Mesa Eólica de las Merindades
Plataforma "Salvemos Catasós"
Plataforma a favor de los Paisajes de Teruel
Plataforma Antiminería de Zamora "No en mi tierra"
Plataforma Aralar Bizinik
Plataforma Casalonga Limpa
Plataforma Ciudadana por una Transición Ecológica Justa
Plataforma Compostela-Ulla-Tambre
Plataforma de Afectados pola Destilería de Contimunde
Plataforma para la Defensa de la Cordillera Cantábrica - PDCC
Plataforma pola Recuperación do Sar
Plataforma por el Futuro de la Montaña Central Leonesa
Plataforma Veciñal "Mina Touro O Pino, Non"
Red de Apoyo Mutuo en Respuesta a los Megaproyectos Energéticos - RECAEL
Red Galega por un Rural Vivo
Sociedad Española de Ornitología - SEO
Sociedad Española para la Conservación y Estudio de los Mamíferos - SECEM
Sociedad Española para la Conservación y Estudio de los Murciélagos - SECEMU
Sociedade Galega de Historia Natural - SGHN

Se a súa organización quere adherirse ao Manifesto «Aquí non» sobre as ameazas dos novos usos enerxéticos na Cordilleira Cantábrica, póñase en contacto con:

coordinacion@cordilleracantabrica.org

Máis información en cordilleracantabrica.org